

האם דגל ישראל הוא "סימן בעלמא"?

שו"ת אגרות משה אורח חיים חלק א סימן מו

בענין ביהכ"נ שהועמדו שם הדגלים מאה"ב וממדינת ישראל שבשביל זה אין רוצים אחדים להתפלל שם אם יש בזה ממש

י"ט תמוז תשי"ז. מע"כ ידידי הרב הגה"צ מוהר"ר ישכר בעריש היילפערן שליט"א הנקרא אדמו"ר מרישא ובייטש.

הנה בדבר ביהכ"נ שנבנה כדין לקדושת ביהכ"נ וכבר התפללו בו הוא בקדושתו אף אם נעשה שם עבירה ממש ועניני קלון, כמפורש במג"א בההיא עובדא שמצאו שהשמש עשה בביהכ"נ עבירת זנות שמ"מ לא נתחללה קדושת ביהכ"נ בכך. ומוכרחין לומר שאף בשעת העבירה לא ירדה מקדושתה, דאם ירדה מי הקדישה אח"כ דהא הנידון היה תיכף כשנעשתה העבירה אם יתפללו שם כבמעלת קדושת ביהכ"נ, אלא ודאי דהקדושה שנעשה בביהכ"נ אינה יורדת שוב אף שלא מתנהגים שם בקדושה ואף כשעושים שם עבירות ועניני קלון. וא"כ אף אם נימא דהעמדת הדגלים בביהכ"נ הוא דבר איסור לא נתחללה הקדושה בכך ועדיף להתפלל שם מלעשות מנין במקום חול כמו בכל ביהכ"נ.

ובעצם לא מובן איזה איסור ממש יש בהעמדת הדגלים הא ליכא איסור להכניס דברים שהם חולין אף שאין בהן שום צורך להביהכ"נ אף בנבנו בלא תנאי וכל שכן בנבנו על תנאי כבתי כנסיות שלנו, ואף שאלו שעשו זה לדגל וסימן למדינת ישראל היו רשעים, מכל מקום הא לא החזיקו זה לדבר קדוש, שנימא שיהיה חשש גרירה דעבודה זרה, וידוע לכל שעשו זה לסימן בעלמא והוי זה ככל דבר חול. וגם דגל אה"ב שהוא ג"כ שם מוכיח שלא הכניסו זה בשביל שמחשיבין זה לדבר קדוש אלא שהוא לסימן על מנהלי ביהכ"נ שמחבבין מדינה זו ומדינת ישראל וחפצו להראות זה במקום רואים. ולכן אף שודאי לא מן הראוי הוא להכניס בביהכ"נ שהוא מקום קדושה וכ"ש שאין להניחו שם בקביעות וכ"ש לא אצל ארון הקודש, אבל איסור ממש לא שייך לומר ע"ז אלא שהוא ענין הבל ושטות, ואם אפשר באופן של שלום לסלקם מביהכ"נ היה זה דבר טוב אבל לעשות מחלוקת בשביל זה אסור. ואם היה כח בלא מחלוקת לעקור ענין הדגל כדי שלא יהיה זכרון למעשה הרשעים היה ג"כ אולי נכון לעשות, אבל ח"ו לעשות מחלוקת בזה.

ולכן אלו שרוצים לעשות בשביל זה מנין במקום אחר וחושבים שעושים בזה דבר גדול אין עושים כהוגן ורק הוא ענין פוליטיקא /פוליטיקה/ מצד כח היצר והשטן אשר בעוה"ר מרקד בין עד אשר ירחם ה' וישלח לנו הגואל צדק ויערה עלינו רוח ממרום ללכת בדרך התורה והאמת לבלי לנטות ימין ושמאל.

ידידו,
משה פיינשטיין

"והוא סימן קיבוץ"

ישעיהו מט

כ עוד יאמרו באזניך בני שפליך צר-לי המקום גשה-לי
 ואשבה: כא ואמרתי בלבבך מי ילד-לי את-אלה ואני שכולה
 וגלמודה גלה | וסורה ואלה מי גדל הן אני נשארת לבדי אלה
 איפה הם: כב כה-אמר ה' הנה אשא אל-גוים ידי ואל-עמים
 ארים נסי והביאו בניך בחצון ובנתיב על-פיתך תנשאנה: כג
 והיו מלכים אמניך ושרותיהם מיניקתיך אפים ארץ ישתחוו
 לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי-אני ה אשך לא-יבשו קזי:
 רש"י

נסי. פורקא בלע"ז כמו כנס על הגבעה (לעיל ל) והוא סימן
קיבוץ ונותנין בראשה בגד:

מצודות דוד

אשא אל גוים ידי. לרמז להם להביא את ישראל ר"ל אעיר
 לבם על זאת **ארים נסי.** ארומם נס וגם הוא ענין רמז וכפל
 הדבר במ"ש **בחוצן.** ר"ל יביאום בכבוד רב:

מלבי"ם

אני אשא אל גוים ידי, וארמוז להם שיביאו בני הגולה לארצם
אבן עזרא
 אשא אל גוים ידי, כאדם שישא ידו ויראהו, וכן ארים נסי
והטעם שאודיע זאת הישועה:

זמירות ליל שבת

כל מקדש שביעי כראוי לו. כל שומר שבת כדת מחללו. שכרו
 הרבה מאד על פי פעלו. איש על מחנהו ואיש על דגלו:
פירוש ר' יעקב עמדין: "ויזכה לגאולה שתהא כיצ"מ
בדגלים כמלאכים להיות איש על מחנהו ודגלו."

תקע בשופר גדול לחרותנו. ושא נס לקבץ גליותינו. וקבצנו יחד
 מארבע כנפות הארץ: ברוך אתה ה', מקבץ נדחי עמו ישראל:

"שָׂאוֹ-נָס צִיּוֹנָה"

ירמיהו ד:ה-ז

הִגִּידוּ בִיהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם הַשְּׁמִיעוּ וְאָמְרוּ תִקְעוּ שׁוֹפָר בְּאַרְץ
קְרָאוּ מִלָּאוּ וְאָמְרוּ הָאֶסְפוּ וְנִבְּוֹאָה אֶל-עָרֵי הַמְּבָצָר:
וּ **שָׂאוֹ-נָס צִיּוֹנָה הָעִיזוּ אֶל-תַּעֲמָדוֹ** כִּי רָעָה אֲנֹכִי מִבֵּיא מִצָּפוֹן
וְשָׁבֶר גָּדוֹל: ז עֲלֶה אֲרִיָּה מִסִּבָּכֹו וּמִשְׁחִית גּוֹיִם נָסַע יָצָא מִמִּקְמוֹ
לְשׁוֹם אֲרָצָךְ לְשִׁמָּה עָרִיךְ תִּצְיָנָה מֵאֵין יוֹשֵׁב:

רש"י

שאו נס. לברוח לציון:
העיזו. האספו כמו שלח העז (שמות ט):

מצודות דוד

שאו נס. הרימו נס לרמז להתאסף לציון להשגב בה

מלבי"ם

שאו נס לאמר אל תלכו אל ערי המבצר שהם חלשים נגד האויב
רק **ציונה העיזו ואל תעמדו** בדרך בערי מבצר הקטנים רק מהרו
לציון שהיא מבצר נשגב ובית המקדש מלך,

חבקוק ג:ז

תַּחַת אֲוֹן רְאִיתִי אֱהִלִּי כוֹשֵׁן יִרְגָּזוּן יִרְעוּת אֶרֶץ מִדְיָן:

מלבי"ם

תחת, עתה מתחיל לפרש מ"ש אלוה מתימן יבא, שהוא מה
שיהיה כשיבא עת הגאולה, **שאו ינוסס נס להתנוסס בנסים**
ונפלאות למעלה מדרך הטבע, ומצייר התחלת הנפלאות מה
שיאמר לאשר בחשך הגלו דהיינו שעשרת השבטים שהגלו
מעבר לנהרי כוש ישובו לבצרון, כמ"ש מעבר לנהרי כוש עתרי
בת פוצי יובילון מנחתי, ואז יתחיל און ושבֵר לבני כוש שהם
סמוכים אל הנדחים האלה, ומשם יצאו עשרת השבטים
להלחם עם אומת ישמעאל, **כי דרך ארצות ישמעאל ישובו**
לארצם, ועל זה אמר **תחת און ראיתי אהלי כושן**, בעת שאהלי
הכושים יהיו תחת און ושבֵר, אז **ירגזון יריעות ארץ מדין**,
(שארץ הישמעאלים קורא ארץ מדין, כי ישמעאלים נקראים
מדינים, כמ"ש ויעברו אנשים מדינים וימכרו את יוסף
לישמעאלים וכו' והמדינים מכרו אותו, וכן (שופטים סי' ח')
אמר על מדין כי ישמעאלים הם), **היינו שירגזו ארצות בני**
ישמעאל כי במלחמות תנופה ילחמו בס:

"לישא דגל הרוממות והנצחון בכל ד' רוחות בשם אלקינו"

פרשת במדבר פרק ב

אִישׁ עַל דָּגְלוֹ בְּאַתֶּת לְבֵית אֲבֹתָם יִחְנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנֶּגֶד סָבִיב לְאַהֵל מוֹעֵד יִחְנוּ:

כלי יקר

איש על דגלו באותות לבית אבותם. מצינו בכמה מדרשים (במ"ר ב,ו) המגדילים מאד ענין הדגלים ודרשו עליהם פסוק ובשם אלהינו נדגול (תהלים כ ו) שבשעת מ"ת ראו ישראל את המלאכים דגלים ונתאוו להיות דגלים כמותם ובפסוק (שיר ו י) מי זאת הנשקפה כמו שחר. דרשו (במ"ר ב ד) שהיו האומות מסתכלין במעלתן של ישראל והיו תמהים כו' ואומרים שובי שובי השולמית. הדבק בנו ובא אצלנו ונעשה ממך דוכסים והגמונים וישראל משיבין מה תחזו בשולמית כמחולת המחנים (שם ז א). ר"ל מה גדולה אתם נותנים לנו שמא גדולה אתם יכולין לתת לנו כמו שנתן אלהינו דגל מחנה יהודה מזרחת כו'. וכל משכיל יפלא בעיניו מה קול המולה זו, ומדוע קול הקריה הומה (מלכים א' א מא) ע"ז, ומה יקר וגדולה נעשה בישראל עד אשר התאוו להם כל כך.

והקרוב אלי לומר בזה, שעיקר חשקם של ישראל היה להראות לכל העמים כי שם ה' נקרא עליהם ויראו מהם, ועל ידי זה ישאו דגל הרוממות והנצחון בכל ד' רוחות העולם כי על ידי שהם מסובבים בכל ד' רוחות והשכינה והארון באמצע תל שהכל פונין אליו, יראו כל העמים כי ילכו בשם ה' וזה האות אשר אליו יישירו עיני כל השוכנים בעיגול סביב, כאמרו רז"ל (תענית לא עיי"ש) לעתיד יעשה הקב"ה לצדיקים מחול בג"ע וכבודו ית' באמצע שנאמר (ויקרא כו יב) והתהלכתי בתוכם. כי כל הפניות שהצדיקים פונין הכל הוא מול פני השכינה וכן בעה"ז. **וזה אות הדגל כי הוא סימן הנצחון במלחמה ודגל זה הוא בשם ה' כי לא בחרבם ירשו ארץ כי בשם ה',** וכן המלאכים ע"י שהם סובבים כסא כבודו ית' מוראם על כל הנמצאים כמ"ש איומה כנדגלות. (שיר ו י) **כי ע"י סיבוב זה תהיה מוראם על כל האומות כמו המלאכים שהכל יראים מהם, ועל דגלים אלו הובטח יעקב שנאמר בו (בראשית כח יד) ופרצת ימה גוי. לכך נאמר איש על דגלו באותות. היינו באותות שמסר להם אביהם יעקב כו' כי במראה נראה אליו ענין הדגלים בפסוק ופרצת ימה וגו'. לכך מתחיל המזמור (בתהלים כ ב,ו) ישגבך שם אלהי יעקב וגו'. וע"ז אמר ובשם אלהינו נדגול. **לישא דגל הרוממות והנצחון בכל ד' רוחות בשם אלהינו,** לכך אמרו מה תחזו בשולמית וגו'. כי נצחון שלכם הוא נצחון אנושי וכל זה אינו שוה למחולת המחנים. המורה על נצחון אלהי, כי המה כרעו ונפלו. כי הדבר בספק אם מנצחים ואנחנו קמנו ונתעודד. כי בודאי נוצחים כל הלוחמים בשם ה', ועוד שהעיקר חסר אצליכם דהיינו מראה כבוד ה' הוא האות אשר אליו יישירו כל השוכנים סביב המרכז לכך נאמר באותות. כדי להיות להם השכינה אות אשר נגדו יישירו עפעפיהם.**

"קדושים וגדולים היו ישראל בדגליהם"

במדבר רבה ב

איש על דגלו וגו' הה"ד (שם כ) נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגול וגו' אמרו ישראל להקב"ה הרי אנו מרננים בישועתך מה שעשית לנו בשמך נרננה בישועתך (שמות יד) ויושע ה' ביום ההוא את ישראל וישע כתיב כביכול ישראל נגאלים וכאלו הוא נגאל ובשם אלהינו נדגול שקבע הקדוש ברוך הוא שמו בשמנו ועשה אותנו דגלים שנאמר (במדבר ב) איש על דגלו :

איש על דגלו באותות הה"ד (שיר ו) מי זאת הנשקפה וגו' קדושים וגדולים היו ישראל בדגליהם וכל האומות מסתכלין בהם ותמהין ואומרים מי זאת הנשקפה וגו' אומרים להם האומות שובי שובי השולמית הדבקו לנו בואו אצלנו ואנו עושין אתכם שלטונים הגמונים דוכסין אפרכין אסטרטליטין שובי שובי ונחזה בך ואין נחזה אלא שררה שכן אמר יתרו למשה (שמות יט) ואתה תחזה וגו' שובי שובי ונחזה בך וישראל אומר מה תחזו בשולמית מה גדולה אתם נותנים לנו שמא כמחולת המחנים שמא יכולים אתם לעשות לנו כגדולה שעשה האלהים במדבר דגל מחנה יהודה דגל מחנה ראובן דגל מחנה דן דגל מחנה אפרים יכולים אתם לעשות לנו כך מה תחזו בשולמית מה גדולה אתם נותנים לנו שמא כמחולת המחנים שמא יכולים אתם ליתן לנו כגדולה שעשה לנו האלהים במדבר שהיינו חוטאים והוא מוחל לנו ואומר לנו והיה מחניך קדוש אף בלעם הביט בהם ויצאה עינו כנגדן שלא היה יכול ליגע בהם שנאמר (במדבר כד) וישא בלעם את עיניו אלו הם הדגלים התחיל אומר מי יכול ליגע בבני אדם אלו מכירין את אבותיהם ואת משפחותיהם שנאמר (שם) שוכן לשבטיו מיכן למדנו שהיו הדגלים גדולה וגדר לישראל לכך נאמר איש על דגלו :

"ובשמו נדגול נתאסף ונעשה חיל"

תהלים כ:ו

נִרְנְנָה | בִּישׁוּעָתְךָ וּבְשֵׁם-אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל | מִלֵּא הַכָּל-מִשְׁאָלוֹתֶיךָ :
רש"י

נרננה בישועתך. כשיושיע אותך הקב"ה נרנני כולנו להקב"ה
ובשמו נדגול נתאסף ונעשה חיל :

מצודות דוד

בישועתך. בעבור התשועה הבאה ממך כולנו נרננה ובשם. בעזר
אלוה נלכה בדגלים למלחמה וה' ימלא שאלתך כי נתגבר במלחמה

אבן עזרא

ובשם אלהינו נדגול. ירום דגלינו בעת שימלא השם כל משאלותיך :
מלבי"ם

כי בשם אלהינו נדגל, עת נשא דגל מלחמה יהיה הדגל בשם ה',
שה' יהיה שר החיל ההולך בראשם והדגל יקרא על שמו, ואנחנו
נמשך אחר דגלו...

ישעיהו יא

יֵא וְהָיָה | בַּיּוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדָנִי | שְׁנִית יָדוֹ לְקִנּוֹת אֶת-שָׁאֵר עַמּוֹ
אֲשֶׁר יִשְׁאָר מֵאֲשׁוּר וּמִמִּצְרַיִם וּמִפְתָּרוֹס וּמִכּוּשׁ וּמִעִילָם וּמִשִּׁנְעָר
וּמִחֻמָּת וּמֵאֵי הַיָּם : יב וְנִשְׂא נֶס לְגוֹיִם וְאֶסֶף נְדָחֵי יִשְׂרָאֵל וּנְפֻצוֹת
יְהוּדָה יִקְבֹּץ מֵאַרְבַּע כְּנָפוֹת הָאָרֶץ :

תרגום יונתן

ויזקוף את לעממא ויכניש מבדרי ישראל

מצודות דוד

ונשא נס. ר"ל יעורר לב האומות לשלוח את ישראל מן הגולה
וכאלו נשא להם נס לרמוז על הדבר ואסף. ובזה יאסף נדחי ישראל
רד"ק

ונשא נס. כאלו הקב"ה ירים נס לגוים שיחרדו לבוא אל מקום הנס
כן ישלחו ביום ההוא כל הגוים את ישראל אשר בארצם שילכו
להם בכבוד :

אבן עזרא

ונשא, כאילו השם ישא נס לכל הגוים שיראוהו ישראל וישבו
אל ארצם.

"וכן 'נס' ענין גבהות ורוממות"

זכריה ט: יב-טז

שׁוּבוּ לְבָצְרוֹן אֲסִירֵי הַתִּקְוָה גַם-הַיּוֹם מִגִּיד מִשְׁנָה אָשִׁיב לָךְ :
 יג כִּי-דָרַכְתִּי לִי יְהוּדָה קָשֶׁת מִלְּאֲתֵי אֶפְרַיִם וְעוֹרָרְתִּי בְּנִיָּה
 צִיּוֹן עַל-בְּנִיָּה יָנוֹן וְשִׁמְתִּיךָ כְּחֶרֶב גִּבּוֹר : יד וְה' עָלֵיהֶם יִרְאֶה
 וַיֵּצֵא כִבְרֶק חֲצוֹ וְאֵל הַבְּשׂוּפָר יִתְקַע וְהִלֵּךְ בְּסַעְרוֹת תִּימָן : טו ה'
 צָבָאוֹת יָגֹן עָלֵיהֶם וְאָכְלוּ וְכָבְשׁוּ אַבְנֵי-קַלַּע וְשָׁתוּ הֶמּוֹ כֶּמוֹ-יָיִן
 וּמָלְאוּ כַּמְזָרֶק כְּזוֹיֹת מִזֶּבֶחַ : טז וְהוֹשִׁיעַם ה' אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם
 הַהוּא כָצֹאן עֲמֹ כִּי אַבְנֵי-נֶזֶר מִתְנוּסָסוֹת עַל-אֲדָמָתוֹ :

רד"ק

כי אבני נזר מתנוססות על אדמתו. כי יהיו יהודה ואפרים
 כמו אבני נזר מתנוססות ומתרוממות על אדמתו שהיא
 אדמת הקדש מתנוססות מתרוממות וכן נתתי ליראיך נס
להתנוסס וכן נס ענין גבהות ורוממות כי נושא הנס מגביה
ומרומם אותו על ראש העם :

שמות כ: יז

וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-הָעָם אֵל-תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוֹר נִסּוֹת אֶתְכֶם
 בָּא הָאֱלֹהִים וּבַעֲבוֹר תִּהְיֶה יְרֵאתוֹ עַל-פְּנִיכֶם לְבַלְתִּי
 תִּחְטְאוּ

כלי יקר

אמר כי טוב לכם לקבל הדברות מתוך הראיה והשמיעה
 כאחד כי מכל אחד בפני עצמו יצא תכלית מיוחד, כי על
 השמיעה נתן טעם לבעבור נסות אתכם בא האלהים.
ונסות לשון הרמת דגל נס כי רצה ה' להגביה אתכם ביתר
שאת על כל העמים ע"כ הוא רוצה שתשמעו בקולו כי לא
 נשמע כזה בשום אומה שתוכל להתפאר בזה ששמעו קול
 אלהים וחיו כמ"ש (דברים ה כג) כי מי כל בשר אשר שמע
 קול אלהים חיים מדבר מתוך האש כמונו ויחי. ומכאן
ראיה בריאה וטובה ששמיעת קול אלהים הוא לישראל
הרמת דגל נס על כל אומה ולשון... וזה פירוש יקר מאוד

"להתגדל על אויבינו להרים נסנו עליהם"

תהלים ס:ו - נתתה ליראיך נס להתנוסס מפני קשט סלה : מצודות דוד

נתתה. מעתה נתן ליראיך הרמה להתרומם בעולם מפני קשט סלה. בעבור לאמת לעולם דבריד שאמרת להושיב עמך בשלום על אדמתם :

אבן עזרא - נתתה. בימים שעברו הרימותנו בעבור אמונתנו : **מלבי"ם - הראית, מה שהראית עמך קשה,** זה היה הסבה שבזה **נתתה ליראיך נס להתנוסס ולהתקבץ למלחמה.** וזה עשית מפני קושט, להראות אמתך קושט ואמת.

רד"ק

תרעלה והנה חסר הנסמך כי המשפט יין התרעלה: (ו) נתתה.
כמו תתן: להתנוסס. להתגדל על אויבינו להרים נסנו
עליהם: מפני קושט סלה. מפני אמתך שאמרת להושיב עמך על
אדמתם בשלום: (ז) למען. האויבים שחושבי' כי ימינך אינה

בראשית רבה נה

א ויהי אחר הדברים האלה והאלהים נסה את אברהם כתיב
(תהלים ס) נתתה ליראיך נס להתנוסס מפני קושט סלה נסיון
אחר נסיון וגידולין אחר גידולין בשביל לנסותן בעולם בשביל
לגדלן בעולם כנס הזה של ספינה וכל כך למה מפני קושט
בשביל שתתקשט מדת הדין בעולם שאם יאמר לך אדם למי
שהוא רוצה להעשיר מעשיר למי שהוא רוצה מעני ולמי שהוא
רוצה הוא עושה מלך אברהם כשרצה עשאו מלך כשרצה עשאו
עשיר יכול את להשיבו ולומר לו יכול את לעשות כמו שעשה
אברהם אבינו והוא אומר מה עשה ואת אומר לו ואברהם בן
מאת שנה בהולד לו ואחר כל הצער הזה נאמר לו קח נא את בנך
את יחידך ולא עיכב הרי נתת ליראיך נס להתנוסס :

"אין דגלים אלא צבאות"

שיר השירים ו:י

מי-זאת הנשקפה כמו-שחר יפה כלבנה ברה פחמה
אימה כנדגלות:

שמות רבה טו:ו

מהו איומה כנדגלות, אין דגלים אלא צבאות שנאמר
(במדבר ב) דגל מחנה וצבאו ופקודיהם, וכן דגלי
השמים והמלאכים ודגלי הארץ ישראל, צבאות השמים
מלאכים שנאמר (ד"ה דברי הימים ב יח) וכל צבא
השמים עומדים וגו', צבאות הארץ ישראל שנאמר
(שמות יב) יצאו כל צבאות ה' מארץ מצרים, ואדון
שניהם הקב"ה וכשם שהכל יראים מן הקב"ה ומן
המלאכים כך העובדי כוכבים היו יראים מישראל
שנאמר (דברים כח) וראו כל עמי הארץ כי שם ה' וגו'
לכך נאמר איומה כנדגלות שדימה הקב"ה את ישראל
למלאכים, במלאכים נאמר (ישעיה ו) שרפים עומדים
ממעל לו, ובישראל נאמר (דברים כט) אתם נצבים
היום, המלאכים אומרים בכל יום קק"ק קדוש קדוש
קדוש, וישראל אומרים אלהי אברהם אלהי יצחק
ואלהי יעקב, המלאכים נקראו אש דכתיב (תהלים קד)
משרתיו אש לטהט, וישראל כמו כן דכתיב (עובדיה א)
והיה בית יעקב אש

מדרש תהלים כב:יב

איומה כנדגלות ר' אליעזר ור' יהושע, ר' אליעזר אומר
כמלאכי השרת העומדים דגלים דגלים, ור' יהושע
אומר כיציאתן ממצרים שעמדו דגלים דגלים

"ואין חביב עלי אלא דגלו של יעקב"

תנחומא במדבר י

איש על דגלו. זה שאמר הכתוב, נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגל (תהלי' כ ו). נרננה בישועתך, שנאמר, ויושע ה' (שמו' יד ל). ובשם אלהינו נדגול. הקדוש ברוך הוא שמו כשמותינו, ועשה לנו דגלים, שנאמר, איש על דגלו באותות. חבה גדולה חבב הקדוש ברוך הוא את ישראל שעשאן דגלים כמלאכי השרת, כדי שיהיו ניכרין בני ראובן לעצמן ובני שמעון לעצמן. ומניין שהיא אהבה. שכן הוא אומר, הביאני אל בית היין ודגלו עלי אהבה (שה"ש ב ה). אמר רבי אבהו, ומה תלמוד לומר ודגלו עלי אהבה, הביאני אל בית היין. משל למה הדבר דומה. לעשיר שהיה לו אוצר מלא יין, נכנס לבדקו ומצאו כלו חומץ. בא לצאת לו מתוך האוצר, מצא שם חבית אחת ויין טוב. אמר, חבית זו חביבה עלי מכל האוצר. כך ברא הקדוש ברוך הוא את שבעים אומות, ומכלם לא מצא הנאה אלא בישראל, שנאמר, הביאני אל בית היין. שני יודין עשרים, נון חמשים, הרי שבעים, אלו שבעים אומות. ומכולם לא אהב אלא ישראל, שנאמר, ודגלו עלי אהבה. ואומר, ששים המה מלכות ושמונים פילגשים ועלמות אין מספר, אחת היא יונתי תמתי (שם ו ח-ט). רבי יהודה אומר, הביאני אל בית היין, למרתף גדול של יין, זה סיני. ולמדנו משם תורה, שנדרשת בארבעים ותשעה פנים טהור, ובארבעים ותשעה פנים טמא. ודגלו, בגימטרי' ארבעים ותשע. הביאני אל בית היין. אמר רבי חנניא, בראשונה כל מי שהיה מראה אקונין של מלך באצבע, היה נהרג. והתנוקות הולכין לבית הספר ומראין את ההזכרה באצבעותיהן. אמר הקדוש ברוך הוא, ודגלו עלי אהבה. אפילו אדם יושב ועוסק בתורה, מתורה לתורה, ומהלכה להלכה, ומפסוק לפסוק, אמר הקדוש ברוך הוא, עלי הוא אהבה, חביב הוא עלי, ודגלו עלי אהבה. דבר אחר, ודגלו עלי אהבה. אמר הקדוש ברוך הוא, יש לאומות העולם דגלים דגלים, ואין חביב עלי אלא דגלו של יעקב, שנאמר, איש על דגלו:

"קדושים וגדולים היו ישראל בדגלים"

תנחומא יא

איש על דגלו באותות. זה שאמר הכתוב, מי זאת הנשקפה כמו שחר, יפה כלבנה (שם שם י). קדושים וגדולים היו ישראל בדגליהם, וכל או"ה היו מסתכלין בהן ותמיהין ואומרים, מי זאת הנשקפה כמו שחר. אמרו להם או"ה, שובי שובי השולמית (שה"ש ז א). מהו שובי שובי השולמית. הדבקי לנו ובאי לך אצלנו, ואנו עושין אתכם שלטונים ודוכסין והגמונים. שובי שובי ונחזה בך (שם), אין ונחזה אלא שררה. שכן יתרו אמר למשה, ואתה תחזה מכל העם (שמות יח כא). וישראל אומרים להם, מה תחזו בשולמית (שה"ש ז א). ומה גדולה אתם נותנין לנו. שמא כמחולת המחנים (שם). שמא אתם יכולין ליתן לנו כגדולה שנתן לנו אלהינו במדבר בדגל מחנה יהודה, דגל מחנה ראובן, דגל מחנה אפרים, דגל מחנה דן, יכולים אתם לעשות כך לנו. מה תחזו בשולמית, שמא כמחולת המחנים. ועוד כשאנו חוטאים והוא מוחל לנו, שנאמר, והיה מחניך קדוש (דברי' כג טו). כך אף בלעם הביט בהם ויצא עינו כנגדם, ולא היה יכול ליגע בהם, שנאמר, וישא בלעם את עיניו וירא את ישראל שוכן לשבטיו ותהי עליו רוח אלהים (במד' כד ב). שוכן לשבטיו, אלו הדגלים. התחיל לומר, מי יוכל ליגע באלו בני אדם שהן בכורים ואבותם בכורים. שנאמר, את ישראל שוכן לשבטיו. מכאן למדנו, שהיו הדגלים גדולה וכבוד. הוי אומר, איש על דגלו באותות :

תנחומא יב

כיון שיצאו ישראל ממצרים, אמר הקדוש ברוך הוא, הרי השעה שיעשו דגלים כשם שבשרן אביהן, שהן עתידין לעשות דגלים דגלים. מיד אמר הקדוש ברוך הוא למשה, משה, עשה אותם דגלים לשמי. מיד עמד משה והתחיל מיצר,

"בזכות הדגלים אני גואל אתכם"

תנחומא יד

דבר אחר, איש על דגלו באותות. זה שאמר הכתוב, הביאני אל בית היין (שה"ש ב ד). מהו הביאני אל בית היין. כיון שנגלה הקדוש ברוך הוא על הר סיני, ירדו עמו עשרים ושנים אלף מרכבות מלאכים, שנאמר, רכב אלהים רבותים אלפי שנאן (תה"י סח יח), והיו עשויין דגלים דגלים. [לכך נאמר, דגול מרבבה (שה"ש ה)]. **כיון שראו אותן ישראל, שהיו עשויין דגלים, התחילו מתאווים לדגלים. אמרו, ולאוי שאנו נעשין דגלים כמותן.** לכך נאמר, הביאני אל בית היין. הביאני אל בית היין, זה הר סיני, ששם נתנה התורה שנמשלה לין, שנאמר, לכו לחמו בלחמי, ושתו ביין מסכתי (משלי ט ה). הוי אומר, הביאני אל בית היין. ודגלו עלי אהבה. אמרו, הלואי הוא מגדיל עלי אהבה. וכן הוא אומר, נרננה בישועתיך ובשם אלהינו נדגול, ימלא ה' כל משאלותיך (תה"י כ ו). **אמר להם הקדוש ברוך הוא, התאויתם בדגלים. חייכם, הריני עושה משאלותיכם, ימלא ה' כל משאלותיך. מיד הקדוש ברוך הוא הראה אהבתו לישראל, ואמר למשה, לך עשה אותם דגלים כמו שנתאו, איש על דגלו באותות...**

דבר אחר, איש על דגלו באותות, והחונים קדמה מזרחה, **את מוצא בכל מקום יהודה ראשון. תחלה לדגלים,** שנאמר, והחונים קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה, הרי לחניה. לנסיעה מנין. שנאמר, ונסע דגל מחנה יהודה (במ' י יד). לקרבנות מנין. דכתיב, ויהי המקריב ביום הראשון נחשון בן עמינדב למטה יהודה (שם ז יב). למלחמה מנין. דכתיב, מי יעלה לנו אל הכנעני בתחלה להלחם בו, ויאמר ה' יהודה יעלה (שופט' א א-ב). ואף כשיבא המבשר, יהודה מתבשר תחלה, שנאמר, הנה על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום חגי יהודה חגיך שלמי נדריך (נחום ב א). **אמר להם הקדוש ברוך הוא, בעולם הזה, נתאויתם לדגלים, ומלאתי משאלותיכם. ולעתיד לבא, בזכות הדגלים אני גואל אתכם, ומדלג על הקץ בזכות אבות שנקראו הרים,** שנאמר, קול דודי הנה זה בא, מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות (שיר ב ח) :

"ומתוך שהוא רואה אותו, זוכר את קונו"

...Then David Wolfson, a friend of Herzl, reminded the Congress that Jews already had a flag, the tallit, the prayer shawl that Jews don when they pray. It is white with blue stripes at its top and bottom. The blue stripes are reminiscent of the command in *Numbers* 15 to put a blue thread in the fringes (tzitzit) of the tallit. The blue symbolized the presence of God both in the blue heaven and blue sea, everywhere. We can use the tallit as our flag, he said, and place the Star of David in the middle. Thereby, the flag of our reestablished State would have symbols of our ancient past. The Congress of 1897 accepted this suggestion, as did the reestablished State of Israel in 1948.

...The blue stripes on the Zionist flag were inspired by the stripes on the *tallit*. They provided "religious and ritual symbolism of Jewish life guided by precepts of the Torah, while the Star of David reflected the unity of the Jewish people."
(*History of Zionism*)

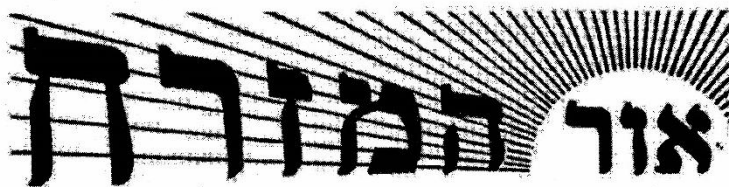
תנחומא שלח טו

אמר רבי מאיר, מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונים. שהתכלת דומה לים, וים דומה לרקיע, והרקיע דומה לכסא הכבוד. ומתוך שהוא רואה אותו, זוכר את קונו, שנאמר, ויראו את אלהי ישראל (שמו' כד י).

סוטה יז.

דרש רבא בשכר שאמר אברהם אבינו אם מחוט ועד שרוך נעל זכו בניו לב' מצות חוט של תכלת ורצועה של תפלין בשלמא רצועה של תפלין דכתיב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ותניא ר"א הגדול אומר אלו תפלין שבראש אלא חוט של תכלת מאי היא דתניא היה ר"מ אומר מה נשתנה תכלת מכל מיני צבעונים מפני שהתכלת דומה לים וים דומה לרקיע ורקיע דומה לכסא הכבוד שנאמר ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר וכתוב כמראה אבן ספיר דמות כסא :

עלבון הדגל והעם

רבעון מוקדש לתורה, לאומה ולמדינה

יוצא לאור על-ידי

הועד לחינוך התורה והיהדות ליוזם המזרחי-המזרחי באמריקה

הרב יחיאל מיכל חרל"פ -- יושב ראש

אגודת התורה

©

הרב חיים קרלינסקי, עורך

הרב צבי תבורי, מנהל המערכת

ניו-יורק, תמוז-אלול, תשכ"ה

דרך ט"ו, חוברת א' (ג"א)

תרב יצחק פרייליך

הדגל והעם

גם בתקופה שעקרונות וערכים אבדו בה את ערכם האמיתי וכל רוחן אחוז בעקב הדימוקראטיה, ואפילו בימי עקבות דמשיחא שהתחצפה הרימה ראש וכל משעבד דוגל בשם הסוציאליזם והחופש, מעטים הם אלה המעזים לזלזל או לפגוע בערכו הסמלי של דגל מדינתם ועמם, כיחיד כצבור רובם ככולם יתנו כבוד ויקר לדגל העם, ובחדרת קודש ירכינו ראשם בפני הדגל שמסמל את חירות עמם וריבונות ארצם.

אגודת התורה

ואם בכל זאת קורה מקרה בלתי טהור ומי שהוא מלאו לבו לפגוע בכבוד דגל ארצו, ועל אחת כמה וכמה עם הפוגע אינו יחיד-סתם אלא צבור חשוב, הרי שגדולה החרפה ומכאיב העלבון, ואסור לכל אזרח גאמן להתעלם ולהבליג על הפגיעה.

אשתדקד התקיימה בעיר הקדוש ירושלים ת"ו, בירת מדינת ישראל, כנסית רבת-עם שהתכנסה בבנייני האומה חשייכים לממשלת ישראל. ב"כנסיה גדולה" זו שנקראה מטעם "אגודת ישראל" השתתפו אדמו"רים, רבנים מפורסמים וגם משלחות של יהודים חרדים מכמה תפוצות ישראל, ביניהם גם משלחת גדולה מארצות הברית. ה"כנסיה" נפתחה ברוב פאר לפי כל גינוניי זמננו, אלא שאת הפתיחה קדם "שקלא וטריא" בסוגיית החמורה של דגל המדינה: מה דינו של הדגל תכלת-לבן ואיך נוהגים בו? לא להניפו על תבנין בו מתכנסת ה"כנסיה"? יהיה בזה משום עלבון המדינה המארחת שבחסותה ואף בבניינה מתכנסת ה"כנסיה"? אלא מה? כן להניפו, הרי שיש בזה משום הכרה רשמית במדינת ישראל, וזה לא יתכן. שקלו וטרו יוזמיו ה"כנסיה" וראשיה בסוגייה מסובכת זו עד שהומיעה עליהם רוח ממעל וארו עיניהם למצוא פשרה למדינת-מחוכמת, והיא: להניף על בניין ה"כנסיה" את דגלי כל המדינות שמהן באו משלחות ל"כנסיה", וממילא לא יפקד גם דגלה של מדינת ישראל, בזכות צירי ה"כנסיה" שהם אזרחי המדינה. פירוש הדברים: דגלי ארצות הגויים יבטלו את ה"איסור" או את ה"הספק" ברוב.

עלבון הדגל והעם

אור חמורח

50

הניפו איפוא את הדגל הבריטי של „דזשאן בול“ אותו דגל שהתנוסס מעל המשחתות שחטמו את הדרך למולדת בעד אגיות הפליטים שנמלטו, בחסדי ד' מכבשני-האש של קלגסי היטלר ימ"ש; אותו דגל שגם התנוסס מעל לבתי הכלא בארץ ישראל, בהם הועלו לגרדום מטובי גבורי עמנו; אותו דגל שכל הישוב היהודי וכל עם ישראל בתפוצותיו ברכו „ברוך שפטרני“ כשהורד מבנייני ארץ ישראל, ביום ד' ערב שבת קודש, ה' אייר תש"ח. יחד עם דגלו של המשעבד הבריטי, הניפו את הדגלים של כמה אומות אחרות, מהן שעזרו בפועל ממש בהשמדת עמנו ומהן שעמדו על דם קדושינו ולא נקפו באצבע להצילם מבין שיני הנאציות, ורק בזכות דגלים אלה ובחסותם, התכשר גם דגל מדינת ישראל לבוא בקהל...

ולא חרדו ולא עלה על לבם של אלה הפוליטיקאים הקיצוניים שהכינו את הפתיחה החגיגית של ה„כנסיה“ — „מה יאמרו הגוים“ על עלבון הדגל והעם. וגדולה מזו — מה יאמרו התורים השכולים של אלפי הבנים הגבורים שהתנדבו בשנות הועם לבריגדה היהודית שדגלה היה הדגל תכלת-לבן, ונפלו בשדות הקטל באירופה בנקמם את נקמת דם אחיהם בצורר הגרמני, ושל אלפי הבנים והבנות שנפלו במלחמת השחרור ובמבצע סיני, בהגינם על אותו דגל תכלת-לבן שכבר היה הדגל הרשמי של מדינת ישראל, כדי להסיר לנצח את כבלי השעבוד מעמנו ולהרים את נס החירות בארץ האבות. אך שמא תאמר: שדגל העם זהו דבר שבחולין ואין דעת חכמים נוחה הימנו, בוא וראה מה שדרשו חכמינו ז"ל: „ברא הקב"ה את שבעים אומות ומכולם לא מצא הנאה אלא בישראל, שנאמר (שה"ש ב', ד'): הביאני אל בית ה' — שתי יודין עשרים, נון תמישים הרי שבעים — אלו שבעים אומות, ומכולם לא אהב אלא ישראל, שנאמר (שם): ודגלו עלי אהבה... אמר הקב"ה יש לאומות העולם דגלים דגלים ואין חביב עלי אלא דגלו של יעקב שנאמר (במדבר ב', ב'): „איש על דגלו“ (מדרש תנחומא במדבר י').

עוד דרשו רבותינו (שם י"ג): „מצאנה גדולה מצא הקב"ה את ישראל כאדם שהוא מהלך במדבר והוא מוצא שם ענבים, כך מצא הקב"ה את ישראל, שנאמר (הושע ט', י'): כענבים במדבר מצאתי ישראל. לכך נאמר (דברים ל"ב, י'): ימצאנו בארץ מדבר ובתוהו ילל ישימון, יסובבנו יבוננו יצרנו כאישון עינו — תהו היה העולם... לילה היה העולם... עד היכן נצא? עד היכן שמר? ... עד כאישון עינו, אמר לית הקב"ה למשה: עשה אותם דגלים לשמי, למה? נהם בני... לפיכך עשה אותן „דגלים לשמי“, (שם י"ג). ועל הכתוב (שמות י"ד, ח'): „ובני ישראל יוצאים ביד רמה“, כתב הרמב"ן: „וזה טעם ובני ישראל יוצאים ביד רמה שעשו להם דגל ונס להתנוסס ויוצאים בשמחה ובשירים... כדמות הנגאלים מעבדות לחירות, לא כעבדים העתידים לשוב לעבודתם“.

אחר ואסון הנורא שעולל לנו העמלקי ה„תרבותי“ ממאה העשרים — העם הגרמני לכל שכבותיו, לרבות שופטיו וכומרי וכל אלה „בעלי התשובה“ — יחד עם שותפיו שונאיהם של ישראל בקרב עמים אחרים, חולין הוא להכניס לירושלים עיר הקודש „דגלים דגלים“ של אומות העולם, אם אין הדבר בגדר

עלבון הדגל והעם

51

ההכרחיות, על אחת כמה וכמה כ"מגינים" על דגל מדינת ישראל שעליו נאמר: גדולים ישראל בדגליהם וכל האומות מסתכלין בהם ואומרים: מי זאת הנשקפה ז' (תנחומא שם י"א).

אילמלי מה שאירע בפרוס הפתיחה של ה"כנסיה הגדולה" היה רק מעשה ביש של קומץ אנשים בלתי אחראים, השכל היה מחייב להבליג על העלבון ולעבור בשתיקה על האירוע. אולם האנשים האלה לא בודדים הם. כל אחד מהם הוא מעין "מנהיג" ומאחוריהם עומדים חוגים לא מבוטלים בכמה מארצות הגולה, ובא זה ולמד על זה. מעשה הדגל מעיד על גישתם לבעיות עמנו ועל מהלך-רוחם בשנאתם למדינת ישראל מצד אחד, ועל חיבתם לארצות הגולה מאידך, שאף גילו בהן גיצויות "קדושה", בטצדקה שהן "מרכיית-תורה". ודווקא מחמת טצדקה זו — שאינה אלא להצדיק את ישיבתם בגולה, בו בזמן ששערי ארץ ישראל פתוחים לרווחה — שוב אין אנו בני-חורין להבליג ולשתוק, ואדרבה, עלינו להגיב ולתוריע וגם לעיין במה שלמדנו חכמינו ז"ל, על קדושת ארץ ישראל ועל "קדושת" ארצות הגולה.

בטוחני, שגם "מקדשי" הגולה יודו על כך, שמרכיית התורה בארץ בבל בימי חכמי התלמוד, היו יכולים להתחרות עם "מרכיית התורה" במדינת אמריקה אפילו בכמות ומכל-שכן באיכות, ואף-על-פי-כן הורו לנו חכמי התלמוד: "ת"ד: לעולם ידור אדם בארץ ישראל אפילו בעיר שרובה עובדי כוכבים ואל ידור בחוץ לארץ בעיר שרובה ישראל, שכל הדר בא"י דומה כמי שיש לו אלוה, וכל הדר בחו"ל דומה כמי שאין לו אלוה שנאמר: לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלוהים". ומקשינו: "וכל שאינו דר בא"י אין לו אלוה? אלא לומר לך, כל הדר בחו"ל כאילו עובד עבודת כוכבים", והמהרש"א שם מדייק מהמלה "דומה" — "כאילו אינו מקבל את הקב"ה לאלוה אלא עובד עבודה-זרה כשאר גויי הארצות" (כתובות ק"י ע"ב), ואף שרבי יהודה מוציא את ארץ בבל מכלל שאר הארצות ונותן לה "מעמד" מיוחד מחמת דברי הנביא (ירמית כ"ז, כ"ב): "בבלה יבאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם" ומשום כך פסק: "כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה", לא קיבלו הרבה מתחמינו דעתו ועלו מבבל לארץ ישראל, ושם (ק"ב ע"א) מסופר: "רבי אלעזר כי תווה סליק לארץ ישראל, אמר: פלטי לי מחדא" (= ניצלתי מאחת מתן, מהקלות האמורות בתורה, רש"י).

והסכת ושמע לתוכחתו של מלך הכוזר, ומה שענת לו החבר, וכה נאמר בספר "הכחרי" (מאמר ב', כ"ג-כ"ד) — "אמר הכוזרי: אם-כן אתה מקצר בחובת תורתך, שאין אתה משים מגמתך המקום הזה (ארץ ישראל) ונשימנו בית חייך ומותך, ואתה אומר: רחם על ציון כי היא בית חיינו... וכבר היו אבותיכם הראשונים בוחרים לדרור בה יותר מכל מקומות מולדתם, ובוחרים הגרות בה יותר משהיו אוהבים במקומותם. כל זה עם שלא היתה בעת ההיא נראית השכינה בה, אבל היתה מלאה זימה ועבודה זרה, ועם כל זה לא היתה להם תאנה אלא לעמוד בה ושלא לצאת ממנה בעתות הרעב אלא במצות האלקים, והיו מבקשים לגשוא עצמותם אליה".

ועל זה באה התשובה: "אמר החבר, הובשתני מלך כוזר והעון הזה הוא

עלבון הדגל והעם

52

אור חמורח

אשר מנענו מהשלמת מה שיעדנו בו האלקים בבית שני, כמו שאמר (זמריה ב' י"ד): רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בתוכך נאום ד' כי כבר היה הענין האלוקי מזומן לחול כאשר בתחילת, אילו היו מסכימים כולם לשוב בנפש חפצה, אבל שבו מקצתם ונשארו רובם וגדוליהם בבבל רוצים בגלות בעבודה שלא יפרדו ממשכנותיהם וענייניהם. ושם על זה אמר שלמה: אני ישנה ולבי ער, כנה הגלות בשינה והלב הער — התמדת הנבואה ביניהם. קול דודי דופק — קריאת האלוקים לשוב, וראשי נמלא טל — על השכינה שיצאת מצללי המקדש, ומה שאמר: פשטתי את כותנתי — על עצלותם לשוב. דודי טאח ידו מן החור — על עזרא שהיה פוצר בהם ונחמיה והנביאים, עד שהתרו קצתם לשוב הודאה בלתי גמורה ואמרו: כשאל כח הסבל, ונתן להם כמצפון לבם, ובאו העניינים מקוצרים מפני קצורם. כי הענין האלקי אינו חל על האיש אלא כמי הודמנותו לו, אם מעט מעט ואם הרבה הרבה, ואילו היינו מודמנים לקראת אלקי אבותינו בלבב שלם ובנפש חפצה היינו פוגעים ממנו מה שפגעו אבותינו ממצרים, ואין דבורנו: השתחוו לד' בהר קדשו, השתחוו להדום רגליו והמתוויר שכינתו לציון חולת זה, אלא כצפוף הורויר והדומה לו, שאין אנחנו חושבים על מה שנאמר **בזת חולתו**.

¹²³⁴⁵⁶⁷אלה הדברים החוצכים להבות אש נאמרו על גולי בבל שלא נענו ליום הפקודה והעדיפו להישאר בגלות בעבודה שלא יפרדו ממשכנותיהם וענייניהם, ואנן מה נענה אבתרייתו? לא רק שמעדיפים להישאר בגלות בעבודה, אלא באים לפלסין של מלך בשנת שש עשרה למדינת ישראל, שהוקמה בחסדי ד' על עמו המדוכה שנשאר לפליטה מכבשוני-תאש ומתאי הגוים, ומכריזים "קדושה" על הגלות, ובעת שנבואת החורו: ברגע קטן עובתיך, וברחמים גדולים אקבצך, בשאף קצף הסתנתי מני רגע ממך ובחסד עולם רחמתיך, אמר גואלך ד' (ישעי' נ"ד, ז"ח), הולכת ומתגשמת בעזרת השם לעינינו, וברחמי המרובים כבר נתקבצו בארץ ישראל כמה גלויות ובנו ערים נשמות והרימו את כבוד העם וכבוד השם לעיני כל הגוים, באים שמה "מנהיגים" ומעליבים את כבוד העם ומכונים את רגשות גבוריו.

¹²³⁴⁵⁶⁷חושבני, שסבר הגיעה השעה שגדולי התורה שבחוץ לארץ יתכנסו בירושלים עיר הקודש, לא לקרוא תגר נגד המדינה וראשיה, אלא כדי לדון ולטכס עצה בצוותא-חדא עם גדולי התורה ומרי דארעא דישראל, איך לחזק את הרבנות בישראל ובגולה למען יקום כח רבני איתן מול גל האפיקורסות ועם-תארצות החולך וגדל גם בישראל וגם בגולה, איך לאחד את הפלגים ולאחות את הקרעים לפחות בקרב הצבור הדתי כדי להגביר את ההשפעה על חלק הצבור החילוני לטובת הדת, וגם להכריז על גודל מצות עליה למדינת ישראל ושיבה בה, כדי לחזק את מצבת הכלכלי והביטחוני על-ידי עליה המונית.

לאור הנס הגדול של תקומת המדינה, עלינו לסקל את אבני המחלוקת והפירוד מדרך גאולתנו וחירותנו, ולאחד את כל פלגי היהדות והחרדית להיות חטיבת אחת, רק בכחות מלוכדים נצליח להרים את קרן היהדות הנאמנה במדינה ובתפוצות, ואחדותנו בשעת תרת-עולם זו — היא מצוות-עשה שהומן גרמא כלנו זקוקים לאחדות ולשלום, ואם ברצה — אין זו אגדה!

"הדגל... מסמל את עם ישראל החוזר לארצו ולתורתו"

לזמן הזה

שיחות ושיעורים ליום העצמאות

הרב זלמן ברוך מלמד

מה מסמל דגל המדינה?

בזמן האחרון אנו עדים לתופעה מצערת: כמה בעלי מכוניות שתלו על מכוניותיהם את דגלי המדינה לכבוד יום העצמאות וחנו בשכונות חרדיות מצאו את דגליהם שבורים וקרועים. נערים חרדים שברו את הדגלים מפני שהם מתנגדים למדינה. בעיניהם דגל המדינה מסמל את הדרך הקלוקלת של המדינה מבחינה רוחנית. זהו לדעתם סמל הכפירה והשחיתות המוסרית, ועל כן הם קורעים אותו בחמת זעם.

ומה מסמל דגל המדינה בעיני אויבנו, אויבי ישראל הנלחמים במדינה ורוצים להשמידה? בעיניהם שלהם דגל מדינת ישראל מסמל את השאיפה של עם ישראל לשוב לארץ ישראל, לירושלים, להר הבית, לסלק משם את המסגדים, לבנות בהר הבית את בית המקדש, לקבץ את כל עם ישראל לארץ ישראל ולישב את עם ישראל בכל רחבי ארץ ישראל. זו המשמעות של המדינה בעיני אויבנו הסובבים אותנו בארצות השכנות ובתוך ארצנו, וזה מה שמסמל הדגל בעיניהם. הם רואים בדגל שלנו דגל של שאיפה לחזור לעיר הברזל ת"ו, לשוב ליריחו, לשכם, לבית אל לכל מרחבי יהודה ושומרון ועבר הירדן, ועל כן הם מוכנים לקרוע את הדגל בחמת זעם. הם רואים בדגל ישראל ביטוי לשאיפה של עם ישראל להמשיך בדרכו המיוחדת ובאמונתו: הם רואים בהנפת הדגל הכרזה של עם ישראל שהוא חי ורוצה למלא את כל השאיפות הרוחניות שלו: הם חושבים שהדברים באים על חשבונם, וכיון שזה מנוגד לשאיפותיהם - בכל הזדמנות שנופלת לידיהם הם מבזים, מקלקלים, שוברים ושורפים את דגל מדינתנו. גם השמאל הקיצוני שלנו, מהצד השני, כבר אינו מתגאה כל כך בדגל ישראל. בעיניו הדגל הזה יהודי מדי, לאומני וגזעני. אם כן, מה באמת מסמל הדגל של מדינת-ישראל? אני חושב שהערבים, ולהבדיל השמאל שלנו, צודקים. הדגל של מדינת ישראל מסמל את עם ישראל החוזר לארצו ולתורתו, המתקבץ מכל הארצות למולדתו השלמה, השואף לבנות כאן את חיי השלמים כימים מקדם, להיות אור לגויים ולתקן עולם במלכות ש-ד-י.